ئارسلان تالىپ

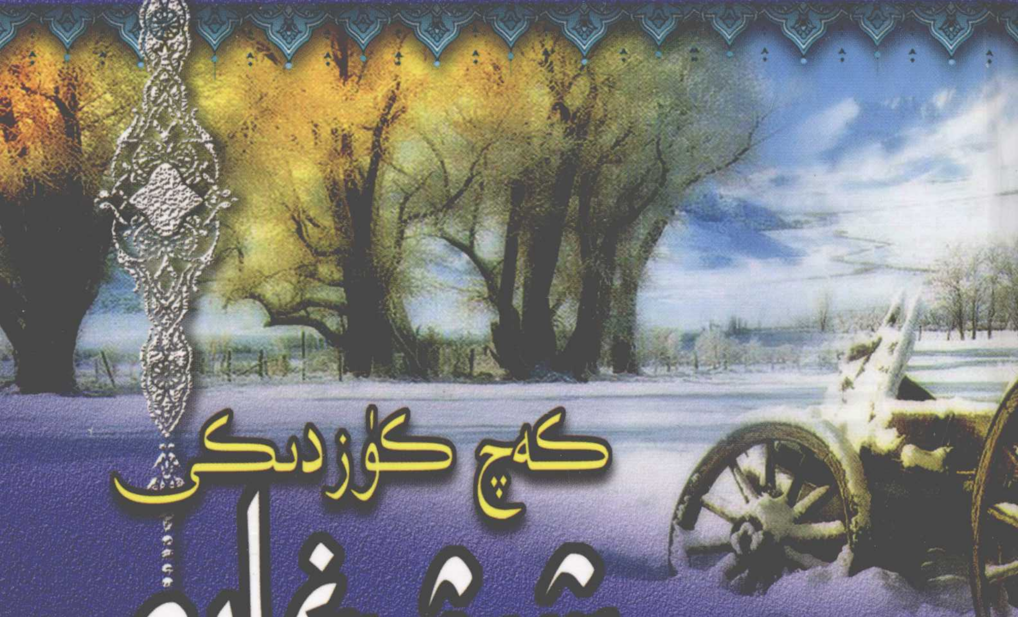

كەچ كۈزدىكى شۇڭغار

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

ئارسلان تالىپ

كىچ كۈزدىكى شىۋىرغان

(رومان)

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

晚秋寒风：维吾尔文/阿尔斯兰·塔力普著. —乌鲁木齐：新疆青少年出版社，2007.11
ISBN978—7—5371—5604—2

Ⅰ.晚… Ⅱ.阿… Ⅲ.长篇小说—中国—当代—维吾尔语(中国少数民族语言) Ⅳ.I247.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第 037757 号

责任编辑：阿布力孜·克尤木
责任校对：依巴达提·亚森
封面设计：阿里甫·夏

晚秋寒风(维吾尔文)
阿尔斯兰·塔力普 著

新疆青少年出版社出版
(乌鲁木齐市胜利路二巷1号 邮编:830049)
新疆新华书店发行
新疆新华印刷厂印刷
850×1168 毫米 32 开本 21.625 印张
2007 年 11 月第 1 版 2009 年 3 月第 2 次印刷

ISBN 978-7-5371-5604-2 定价:36.00 元
如有印刷装订问题请直接同出版社调换

مەسئۇل مۇھەررىرى: **ئابلىز قېيۇم**
مەسئۇل كوررېكتورى: **ئىبادەت ياسىن**
مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى: **غالىب شاھ**

كەچ كۆزدىكى شىۋىرغان

ئاپتورى: **ئارسلان تالىپ**

*

شىنجاڭ ياشلار ـ ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى غالىبىيەت يولى 2 ـ كوچا 1 ـ قورۇ، پ: 830049)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ شىنخۇا باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
ئۆلچىمى: 1168×850م م، 32 كەسلەم، باسما تاۋىقى: 21.625
2007 ـ يىل 11 ـ ئاي 1 ـ نەشرى
2009 ـ يىل 3 ـ ئاي 2 ـ بېسىلىشى
ISBN978 — 7 — 5371 — 5604 — 2
باھاسى: 36.00 يۈەن
بېسىلىشتا، تۈپلەشتە خاتالىق بولسا نەشرىياتىمىزغا ئەۋەتىڭ، تېگىشىپ بېرىمىز

رومانىنىڭ قىسقىچە مەزمۇنى

بۇ رومان 1970 ـ يىللاردا تاغ ۋە يېزىلارغا چىنىقىش ئۈچۈن چۈشكەن زىيالىي ياشلارنىڭ تۇرمۇشىنى ئەكس ئەتتۈرگەن بولۇپ ، ئەينى دەۋر ياشلىرىنىڭ قاينام ـ تاشقىنلىق ھاياتى بىر زىيالىي ئائىلىسىدىكى زىددىيەتلىك توقۇنۇشلار ئارقىلىق كىچىك- لىكتىن چوڭ دائىرىنى ، ئاددىيلىقتىن مۇرەككەپلىكنى كۆرۈش مەقسىتىگە يەتكەن ئەسەردۇر ، بۇ كىتاب جەمئىي ئىككى قىسىم- دىن تەركىب تاپقان .

بىرىنچى قىسىم «قىسمەت داۋانلىرى»دا ئابدۇسالام ۋە ئۇنىڭ دوستلىرىنىڭ چىنىقىش ئۈچۈن بىر تاغلىق يېزىغا بېرىش ۋە ئاشۇ يېزىدىكى يېرىم دېھقانچىلىق ، يېرىم چارۋىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان مېھنەتكەش خەلق بىلەن بىرگە ئىشلەش جەريا- نىدىكى تەسىرلىك ئىشلىرى بايان قىلىنىدۇ ھەمدە ئۇ يەردىكى خەلقنىڭ ئۆزگىچە ياشاش ئادەتلىرى ، مەنىۋىيىتى ، شۇنداقلا ھەممە كىشىنى ھاڭ ـ تاڭ قالدۇرىدىغان تاغ مەدەنىيىتى تەسۋىر- لىنىدۇ ، شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئابدۇسالامنىڭ چىنىقىش ئورنىنى يۆتكەش سەۋەبى بىلەن تارتقان جەبىر ـ جاپالىرى ، بىلىمگە ئىن- تىلىش يولىدىكى تىرىشچانلىقلىرى ، كۈرەشچان بىلەن ئابدۇلبا- سىتتىن ئىبارەت ھەسەتخور كىشىلەرنىڭ شۇ دەۋردىكى بەزى قالايمىقانچىلىقلاردىن پايدىلىنىپ ئۆزىنىڭ شەخسىي ئۆچمەنلىكى سەۋەبلىك بىگۇناھ كىشىلەرنى خالىغانچە بوزەك قىلغانلىقى ئۆت- كۈر زىددىيەت ـ توقۇنۇشلار ئارىسىغا سىڭدۈرۈلگەن . شۇنداقلا بىلىم ئۈچۈن پەرۋانە بولۇۋاتقان ئابدۇسالامنىڭ ئاخىر ئالىي مەك- تەپتە ئوقۇش ئارزۇسىنىڭ ئەمەلگە ئاشقانلىقى تەسۋىرلەنگەن .

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

ئىككىنچى قىسىم «ھېكمەت بوستانلىرى»دا ئالىي مەكتەپكە ئىمتىھان بېرىپ كىرىش تۇزۇمى ئەسلىگە كەلگەندىن كېيىن ئىمتىھان بېرىپ ئالىي مەكتەپكە كىرگەن ستۇدېنتلارنىڭ ئاجايىپ روھلۇق ، شاد - خۇرام ۋە بىلىمگە بولغان ئوتتەك ئىشتىياقى بىلەن ئالىي مەكتەپكە كىرگەن ئوقۇغۇچىلار ھاياتى تەسۋىرلىنىدۇ . بۇ قىسىمدا پەرھات ، ئابدۇسالام ، دىلبەر ، ئايپەرىگە ئوخشاش ستۇدېنتلارنىڭ بىلىم ئېلىش يولىدىكى ئوخشاشمىغان قاراشلىرى ، ئەدەبىي ئىجادىيەت ئۈچۈن كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقلىرى ، ياشلارنىڭ قانلىرىنى ئۇرغۇتۇپ تۇرغان مۇھەببەت كوچىلىرىدىكى زىددىيەتلىك ۋەقەلەر ، ساختا مۇھەببەتنىڭ قۇربانى پەرھاتنىڭ تراگېدىيىسى ، پۇل ۋە ئابرۇي ئۈچۈن ئۆزىنىڭ ستۇدېنتلىق ھاياتىغا داغ چۈشۈرگەن دىلبەرنىڭ زىددىيەتلىك تۇرمۇشى بۇ ئەسەرنىڭ ئوقۇشچانلىقىنى ئاشۇرغان . ئەسەر ۋەقەلىكلىرى بەكمۇ تەسىرلىك ۋە زىددىيەتلىك ، بۇ ئەسەردىن 1970 - يىللاردىن تارتىپ 1980 - يىللارنىڭ باشلىرىدىكى زىيالىي ۋە دېھقانلار تۇرمۇشىنى ، شۇ چاغ كىشىلىرىنىڭ ساپ ، ساددا ، ئاق كۆڭۈل خاراكتېرىنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ .

مۇندەرىجە

بىرىنچى قىسىم قىسمەت داۋانلىرى

بىرىنچى باب : مەن ئوقۇيمەن 3
ئىككىنچى باب : ئېھ ، ئانىلار 33
ئۈچىنچى باب : سادىق قويچى 59
تۆتىنچى باب : شىۋىرغاندىكى ئارمانلار 85
بەشىنچى باب : يۆتكىلىش 111
ئالتىنچى باب : يىمىرىلىش 136
يەتتىنچى باب : كۆرەشچانىنىڭ ھەيۋىسى 159
سەككىزىنچى باب : خورلۇق 185
توققۇزىنچى باب : يوقالغان ئىز 213
ئونىنچى باب : سەرسانلىق 239
ئون بىرىنچى باب : ئۈمىد ئۇچقۇنلىرى 268
ئون ئىككىنچى باب : چېچەكلىگەن ئارمانلار 296

ئىككىنچى قىسىم ھېكمەت بوستانلىرى

ئون ئۈچىنچى باب : سالام ، قەشقەر 333
ئون تۆتىنچى باب : خىيالچان قىزلار 364
ئون بەشىنچى باب : ئۇ نېمىگە قارايدۇ ؟ ! 389
ئون ئالتىنچى باب : ئۈزۈلگەن رىشتە 420
ئون يەتتىنچى باب : داۋاسىز ئاغرىق 455

ئون سەككىزىنچى باب : چالغىتىش 496
ئون توققۇزىنچى باب : خارۇ زار 531
يىگىرمىنچى باب : دەريا بويىدىكى پاجىئە 558
يىگىرمە بىرىنچى باب : قاتىل كىم؟ 583
يىگىرمە ئىككىنچى باب : تۇمانلاشقان يول 612
يىگىرمە ئۈچىنچى باب : ئاخىرقى دەقىقىلەر 632
يىگىرمە تۆتىنچى باب : تەقدىرنىڭ چاقچىقى 658

بىرىنچى قىسىم

قىسمەت داۋانلىرى

[illegible]

[illegible]

بىرىنچى باب مەن ئوقۇيمەن

«كەمبەغەل تالقان يېسە، ئاغزىدىن بوران چىقار»
— ئۇيغۇر خەلق ماقال - تەمسىللىرىدىن

ئابدۇسالام بارغانسېرى ئۆزىدىن يىراقلىشىپ كېتىۋاتقان مەھەللىسىگە ئاخىرقى قېتىم نەزەر سالدى: ئەنە، ئۇنىڭ مومىسى — ئاق لېچەكنى بېشىدىن چۈشۈرمەيدىغان تۇرسۇنخان ئامراق نەۋرىسىنىڭ ئىزى قالغان ئىشىك ئالدىدا ۋىجىككىنە گەۋدىسىنى يىرىم ئەگكىنىچە ھېلىلا تراكتور قوزغالغان جايدا تېگىرقىغان ھالدا قاراپ تۇراتتى. شۇ تاپ ئۇ مۇڭلانغان، نەۋرىسىدىنمۇ ئۆتە ئىچى ئېچىشىپ كەتكەندى، چۈنكى ئۇ ئۆزىنىڭ يىرىقىنى يېقىن، ئامراق نەرسىلىرىنى بىرى قىلىپ ئۇنىڭ قېرىغاندىكى يېتىمسىرەشلىرىنى نېرى قىلىپ كېلىۋاتقانىدى، مانا ئەمدى بىر دەمدە ئاشۇ كۆڭۈللۈك كەچمىشلەرگە چېكىت قويۇپ ئۇمۇ ئۇچۇرما بولغان قۇشتەك يىراقلارغا ئۇچۇپ كېتىۋاتىدۇ.

— خوش موما، خوش مېنى پەپىلەپ ئۆستۈرگەن جانجان مەھەللەم ...، — ئابدۇسالام خۇددى مومىسى بىلەنلا ئەمەس بارلىق قوشنىلار، ھەتتا مەھەللىسى بىلەنمۇ خوشلىشىۋاتقاندەك قولىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ پۇلاڭلاتتى.

— خوش، خۇدايىمغا ئامانەت، جېنىم بالام...

مومىسىنىڭ ھازىرلا يىغلىۋېتىدىغاندەك ھالەتتە قوللىرىنى ئارانلا كۆتۈرۈپ ئۆزى بىلەن خوشلىشىۋاتقانلىقىنى كۆرگەن ئابدۇسالامنىڭ دىمىغى ئېچىشىپ، تاپىنىدىن مېڭىسىگىچە يېتىپ چىققان ئاغرىق ئۇنى خام ياغ يەۋالغاندەك ناخۇش قىلىپ قويدى،

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

شۇ تاپ ئۇنىڭ يۈرىكى خۇددى بىرى ئامبۇردا قىسقاندەك ئاغرىشقا باشلىغانىدى، چۈنكى ھازىر مۇڭلانغان مەھەللە بىلەن تېگىرقىغان موماي خىرەلەشكەن ھالدا بىر گەۋدىگە ئايلىنىپ ئۇنىڭ كۆز قارىچۇقلىرىدا سەل پەيدا قىلىۋاتاتتى، ئابدۇسالام كۆزىگە بېئىخ-تىيار ياماشقان ياشنى باشقىلارغا كۆرسەتمەسلىك ئۈچۈن يانغا قاراپ ئۇنى چاپىنىنىڭ يېڭى بىلەن ئېرتىۋەتتى - دە، مەھەللى-سىگە قايتا قاراپ ئۆزىنىڭ پۈچىلىنىپ تۇرغان كۆڭلىنى زىدە قىلىشتىن ۋاز كەچتى، ئۇنداق بولغاندا ئۆزىنىڭمۇ، مومىسىنىڭ-مۇ كۆڭلى يېرىم بولۇپ قالىدىغانلىقى ئۇنىڭغا ئەينەكتەك ئايان ئىدى، شۇڭا ئۇ تراكتور كوزۇپىنىڭ ئالدى توسۇقىنىڭ ئۈستى-دىكى بالداقنى چىڭ قاماللاپ ئۆزى كېتىۋاتقان تەرەپكە، يەنى ئاۋغۇستنىڭ سەھەردىكى بۇ سەلكىن شامىلىغا يۈزلەندى. تراك-تور شەھەرنىڭ ئابدۇسالامغا تونۇشلۇق كوچىلىرىنى كەينىگە تاش-لاپ يىراققا — شەھەرنى شىمالنىڭ بورانلىرىدىن قوغداپ تۇرۇ-ۋاتقان زەبەردەس قاراۋۇلدەك كۆرۈنىدىغان تەگرىتاغ تىزمىسى تەرەپكە قاراپ كېتىۋاتاتتى، شەھەر سىرتىغا چىقىش بىلەنلا باش-قىچىلا بىلىنىۋاتقان سەلكىن شامال ئابدۇسالامنىڭ يىرىك چاچلى-رىنى ئەركىلىتىپ ئۇنى تەبىئەتنىڭ ئەسلىي ھىدى بىلەن ئۇچ-راشتۇرۇپ، بايىلا مۇڭلانغان ھېسلىرىغا قايتا قانات چىقىرىشقا باشلىغانىدى، چۈنكى ئۇنىڭ ھېسلىرى مانا مۇشۇنداق ساپ - تازا سەلكىن شامالدىلا ئۆز ئەركىنى، مۈلكى، پىغانلىرىنى، خۇشلۇق - شادلىقلىرىنى تېپىشقا مۇيەسسەر بولالايتتى.

سەلكىن شامال — يۈرەكلەرنى ئويناتقۇچى، ياشلىق ھېسلى-رىنى ئويغاتقۇچى لەرزان شامال، ئۇ سەھەرنىڭ يېقىملىق، تار-تىملىق ھاۋاسىغا ئاجايىپ بىر قۇۋۋەتلەرنى ئاتا قىلىدۇكى، ئۇنىڭ مەڭزىگنى يېنىك سۆيۈپ ئۆتۈشىدىن ئوبدانلا مەست بولى-سەن. تەبىئەتنىڭ بۇ سېھىرلىك، مېھىرلىك، ھۇزۇرلۇق ساپ

ھاۋاسىدا قۇشلار ئاجايىپ رىتىملىق ھەم مۇڭلۇق مۇزىكىسىنى باشلىۋەتكەن بولىدۇ ، قارىياغاچلارنىڭ كۇنلۇكسىمان شاخلىرى ئارىسىغا يىغىلىشقان قارا قۇشقاچلار ئۆز نەغمىسىنى باشلىۋەتكىنىدە ، سەھەردىلا ئالدىراش بولۇپ كەتكەن قارلىغاچلار خۇددى مەست بولۇپ قالغاندەك يەر بېغىرلاپ ئۇچۇپ سىنىڭ يېنىڭدىن ناھايىتى ئەپچىللىك بىلەن قاناتلىرىنى قىيپاش قىلىپ ئۆتۈپ كەتكىنىدە ، تومۇزنىڭ ئەلچىلىرى — تومۇزغىلار كۈن نۇرىنى كۆرۈش بىلەنلا بىر - بىرى بىلەن مۇسابىقىگە چۈشكەندەك ئاجايىپ مۇڭلۇق تەبىئەت مۇزىكىسىنى چاڭ كەلتۈرۈپ ، خاسىيەتلىك يازنىڭ بۇ لىرىكىلىك سىمفونىيىسىنى باشلىۋەتكىنىدە ئاللاھىدە روھلىنىپ كەتمەيدىغان ، سېھىرلىك تەبىئەتنىڭ بۇ مۆجىزاتلىرىدىن بەھرىلەنمەيدىغان ئىنسان بولمىسا كېرەك ، چۈنكى تەبىئەتنىڭ بۇ سىرلىق سۈكۈناتلىرى ئارىسىغا ئىنسانلارنىڭ ئەڭ ئالىي مەقسەتلىرى ئارىلىشىپ كەلسە زېمىن ئاللاھىدە گۈزەللىشىپ كېتىدۇ . ئابدۇسالام مانا مۇشۇ مۇزىكىلاردىن ، سەبىي دىللاردىن ئۇخچىغان سەمىمىي تىلەكلەردىن قاناتلىنىپ ئۆزىنىڭ ئون بەش يىللىق ھايات ۋاراقلىرىنى ۋاراقلاپ ئەمدىلا ئۆسمۈرلۈك دەۋرىنى ئاخىرلاشتۇرغىنىدا ، «مەن ئوقۇيمەن» دەپ ئوقۇش باشلىنىشىنى تۆت كۆزى بىلەن كۈتۈپ ئۈچ يىلنى ئاران ئۆتكۈزگىنىدە مۇنداق بولۇشىنى كىممۇ ئويلىغان ، مانا ھازىر ئۇنىڭ ئۆز ئارزۇ - ئارمانلىرى پەقەت ئاشۇ ئارمان تەرىقىسىدىلا تاشلىنىپ قېلىپ تېخى نەچچە يىل ئىلگىرىلا بېرىشتىن باش تارتقان سەھراغا ئۆز رازىلىقى بىلەن كېتىۋاتىدۇ ، شۇ تاپ ئۇنىڭ خىياللىرى خۇددى چىگىشلەشكەن يۇڭ يىپ پومزىكىدەك چۇۋالچاق ، مۇنۇ ئۆزلىرىنى ئەكېتىۋاتقان 28 تىپلىق تراكتورنىڭ ئالدى چاقىدەك تىترەڭگۇ ئىدى . ئۇ ئەلەم بىلەن ئاشۇ كۆڭۈلسىز كۆرۈنۈشنى ئەسكە ئالدى .

— مەن تېخى ئوقۇيتتىم ، ماڭا ئوقۇش پۇرسىتى يارىتىپ بەرگەن بولساڭلار...

— نېمانداق غەرەز ئۇقمايدىغان بىغەرەز بالا سەنەي ، يېزىغا چۈشۈپ زىيالىي بولۇشنى مەن ئويدۇرۇپ چىقارغان سىياسەت بولمىسا ئەمدى ، بىلىشىڭ كېرەككى ، بۇ مەركەز چىقارغان ئالاھىدە سىياسىي ۋەزىپە . بۇنىڭغا خىلاپلىق قىلىشقا ھېچكىم پېتىنالمايدۇ . قۇلىقىڭنى دىڭ تۇتۇپ ئوبدان ئاڭلىۋال ، زىيالىي ياشلارنىڭ تاغ ۋە يېزىلارغا چۈشۈپ كەمبەغەل دېھقان ، تۆۋەن ـ ئوتتۇرا دېھقانلارنىڭ قايتا تەربىيىسىنى قوبۇل قىلىشى نۆۋەتتىكى ئەڭ مۇھىم ۋەزىپىلەرنىڭ بىرى . بۇنىڭغا سەنمۇ ، مەنمۇ ھەتتا ئەڭ كاتتا باشلىقلارمۇ ئۇنداق ـ مۇنداق سەۋەب كۆرسىتەلمەيدۇ . چۈنكى بۇ چاقىرىقنى ئۇلۇغ داھىمىز ماۋجۇشى ئۆزى باش بولۇپ چىقارغان جۇمۇ ، بۇنىڭغا بويۇنتاۋلىق قىلغانلىق ئۇلۇغ داھىغا قارشى چىققانلىق ، ئۇقۇپ قوي .

— ماڭا ئۇنداق قالپاق تەڭلىمەي گېپىمنى ئاڭلاپ بېقىڭ دەيمەن ، يېزىغا چۈشۈپ چېنىقىدىغان زىيالىي ياشلارنىڭ ھازىرقى ئۆلچىمى تولۇقسىزدىن يۇقىرى مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە بولۇش كېرەككەن ، دەپ ئاڭلىۋىدىمغۇ ، بىز تېخى تولۇقسىزنىمۇ تولۇق ئوقۇپ بولمىغان تۇرساق قانداقسىگە يېزىغا چۈشىدىكەنمىز ؟ !

— سىلەرچۇ پرولېتارىيات مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى ئېلىپ بېرىلغان شانلىق ئۈچ يىلدا شەرەپ بىلەن ئوقۇش پۈتتۈردۈڭلار .

— لېكىن ، بىز ئوقۇمىغان تۇرساق...

— نېمە دەۋاتىسىنەي ؟ ! مەدەنىيەت زور ئىنقىلابىدىن ئىبارەت بۇ ئۇلۇغ پائالىيەت ئوقۇشقا ھېساب ئەمەسمىكەن ، «گەپ قىلدىم دەۋەرمە ، ئىش قىلدىم دەپ يەۋەرمە» دېگەن گەپ بار جۇمۇ ، داداڭمۇ ئاغزىدىن كەتكەن ئادەم ، شۇڭا سەن بولساڭمۇ گەپنى دەڭسەپ قىلىشنى ئۆگەن ، ئەگەر مۇشۇنداقلا ئالجوقا

سۆزلەۋېرىدىغان بولساڭ بىر كۈنى بولمىسا بىر كۈنى داداڭدەك ئۇنسۇر بولۇپ بېشىڭدا قالپاق ، بوينۇڭدا تاختاي ئېسىلىپ سازايى تۇۋلايسەن جۇمۇ . بۇ يەردە مەن بىلەن ئېغىز غېرىچلىشىپ پايدا ئالالمايسەن ، شۇڭا گەپنى ئاز قىلىپ ياۋاشلىق بىلەن يېزىغا چۈش ، بولمىسا ساڭا ئالىي مەكتەپتە ئوقۇشقىمۇ ، ئىشچىلىققا كىرىشكىمۇ پەقەتلا سان بەرگىلى بولمايدۇ .

ئابدۇسالام ئۇنىڭ بىلەن گەپ تالىشىشتىن شىپپىدە توختىدى . چۈنكى ، مۇنۇ ئۆزگە سىياسەت چۈشەندۈرۈپ ئۇستىخىنى تۈزۈك قاتمىغان بىر بالىغا پوپوزا قىلىۋاتقان زىيالىي ياشلارنى تاغ ۋە يېزىلارغا تەقسىملەش ئىشخانىسىنىڭ كادىرى كۈرەشجان (ئەسلىي ئىسمى سەمەت ، مەدەنىيەت زور ئىنقىلابىدا ئىسمى ئۆزگەرتىلگەن) شۇ تاپ ئۇنىڭغا ياخشىلىق قىلىدىغاندەك ئەمەس . بىر چاغلاردا ئۇ مۇشۇ ئابدۇسالامنى هاپاش قىلىپ يەسلىگە ، ھەتتا مەكتەپلەرگىمۇ ئاپارغان . ئۇ ئەسلىي ئابدۇسالامنىڭ دادىسىغا كاتىپ بولۇپ يۈرگەن چاغلىرىدا بولسا مۇشۇلارنىڭ ئۆيىدىن چىقماي «ۋاي ئابدۇسالامجان ، بەك ئەقىللىق چوڭ بولدى جۇمۇ بۇ ساقام» دېگەندەك گەپلەر بىلەن ئۇنى ئۆزىدە يوق تەرەپلەر بىلەن ماختاپ يۈرگەن ئادەم ئىدى . ئەمدى مانا جاهان سەل قالايمىقانلىشىۋىدى ، ئېتەكلەر ياقا ، ياقىلار ئېتەك بولغاندەك… ئابدۇسالام ئەلەم بىلەن ئاشۇ غۇبارسىز بالىلىقنى ئەسلىگىنىدە كۈرەشجاننىڭ چىرايىدىن تەبەسسۇم كەتمەيدىغان چىرايى بىردىنلا كۆز ئالدىغا كەلدى .

— بۇ نېمە قىلغانلىرى ئەمدى باشلىق ، ئابدۇسالامجان تېخى كىچىك بالا تۇرسا ، ياخشى - يامانىنى پەرق ئەتكۈدەك بولغاندا ئاندىن قاتتىقلىق قىلسىلىمۇ كېچىكمەيلا ئەمەسمۇ ، ماشىنىغا چىقىۋالسا نېمە بوپتۇ ، بەربىر ماشىنا مەكتەپ يېنىدىن ئۆتىدۇ ئەمەسمۇ .

نەدىن كەلگەنلىكىنى ئۇقىلى بولمايدىغان سەمەت ئابدۇسا-

لامىنىڭ يېنىدا پەيدا بولۇپلا ئۇنىڭغا بولۇشۇپ سۆزلەشكە كىرىشەتـ.
تى. چۈنكى ئابدۇسالام دادىسى ھەر كۈنى ئولتۇرۇپ ئىشقا بارىـ.
دىغان ھېلىقى «قوڭغۇز پىكاپ»قا ئالاھىدە ھەۋەس بىلەن قارايتـ.
تى، شۇڭا ئۇ مەكتەپكە ماڭاشىدا دادىسىنىڭ ماشىنىسىدا مەكتەپـ.
كە بېرىۋېلىشنى نىيەت قىلىپ دادىسىغا يالۋۇراتتى، ھەتتا تالاغا چىقىپ ماشىنىنىڭ يېنىدا تۇرۇۋېلىپ جېدەللىمۇ قىلاتتى.

— بالام، ئۇنداق قىلىما، بۇ مېنىڭ شەخسىي ماشىنام ئەمەس، ھۆكۈمەتنىڭ ماشىنىسىدا بالىمىزنى مەكتەپكە ئاپارساق توغرا بولمايدۇ.

دەل مۇشۇ دەتالاش ئۈستىگە خۇددى ئۇچۇپ كەلگەندەكلا سەمەت پەيدا بولاتتى ـ دە، سۇلھى ـ سالا قىلىپ ئۇنى ماشىنىغا چىقىرىپ ئۆزىمۇ ئولتۇرۇۋالاتتى.

— سىلى ئىدارىغا كىرىپ كېتىۋېرىلا، مەن بالىنى سىنىپقا ئەكىرىپ قويۇپ، ئاندىن ئىشقا بارىمەن. خاتىرجەم بولسىلا، ئىشقا زىنھار كېچىكمەيمەن. ماشىنا دېگەن تۆت قەدەم ئارتۇق ماڭغانغا ئۇپراپ كەتمەيدۇ، باشلىق.

— مەن بالىنى مۇنداق يامان ئۆگىتىشكە قارشى، ئۇقۇپ قويۇڭ، كىچىك بالا خۇددى يېڭى تىككەن كۆچەتكە ئوخشاش، ئۇنى ئېگىپ قويساق ئەگرى چوڭ بولىدۇ، داۋاملىق تۈزلەپ تۇرساقچۇ، ئەلۋەتتە تۈز ئۆسۈپ يارامىلىق ماتېرىيال بولىدۇ. شۇڭا، بالا دېگەن كىچىكىدىنلا ئۆز يولىنى ئۆزى مېڭىپ، ئۆز ئىشىنى ئۆزى تېپىپ قىلغىنى ياخشى. مۇستەقىل تۇرمۇش كەـ.
چۈرۈش ئادىتىنى مۇشۇنداق چاغدىن باشلاپ يېتىلدۈرۈش كېـ.
رەك، ئۇنداق بولمىسا ئۇنىڭ يارامسىز كۆچەت بولۇپ قېلىش مۇمكىنچىلىكى چوڭ بولىدۇ.

— توغرا گەپ قىلدىلا باشلىق، لېكىن ماشىنا بەرىبىر قۇرۇق ماڭىدىغۇ، مەكتەپمۇ يول تۆپىسىدىلا، ئابدۇسالامجان دېگەن ئەقىللىق بالا، ياخشى ـ يامانىنى پەرقلەندۈرەلەيدۇ، دادىسىنىڭ

ماشىنىسىغا چىقىۋالغانغا ئەقىلسىز بولۇپ قالمايدۇ، شۇنداقمۇ، ئەقىللىق ئۇكام؟

ئابدۇسالام دادىسى بىلەن مۇنۇ ئۆزىگە ئاكىسىدەكلا كۆيۈنىدىغان سەمەتنىڭ سۆزلىرىنى دەڭسەپ كۆرۈشكە قادىر ئەمەس، چۈنكى ئۇ ئەمدىلا باشلانغۇچنى ئوقۇۋاتقان بىر سەبىي ئۆسمۈر. لېكىن ئۇ نېمە ئۈچۈندۇر ئۆزىگە بەكمۇ يېقىنچىلىق قىلىدىغان مۇنۇ سەمەتتىن رازى بولۇپ قالىدۇ. چۈنكى ئۇ دادىسى جاھىللىق قىلىپ ماشىنىسىغا سېلىۋالمىسا ئۆزى ئۇنى يېتىلەپ قىزىق پاراڭلار بىلەن ئۇنى مەكتەپ دەرۋازىسىدىن كىرگۈزۈۋېتىپ ئاندىن ئىشقا بارىدۇ. دېمەك، ئۇنىڭ بۇ خىسلەتلىرى ئۆز ئاتىسىدىن كەم. لېكىن، ئاشۇ كۆيۈمچان سەمەتجان ئىسمىنى كۆرەشجانغا ئۆزگەرتىش بىلەنلا باشقىچىلا بىر ئادەمگە ئايلىنىپ قالغاندەك تۇراتتى، مانا هازىر ئۇ ئاجايىپ بىر خىل سۈرۈن چىراي بىلەن ئۇنىڭ ئالدىدا قېتىپ تۇرماقتا. ھېلىقى ئۆزى كىچىك چاغلاردىكى مېھرىبانلىقىدىن ئەسەرمۇ قالمىغان، چوڭلارنىڭ تەرىپلىشىچە، ئۇ ئاشۇ ئۈچ يىللىق مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى ئېلىپ بېرىلغان مەزگىللەردە ئۆزىنىڭ ئاجايىپ ناتىقلىقى بىلەن تېزلا كۆتۈرۈلۈپ بىر تەرەپنىڭ خېلىلا غوللۇق ئادىمى بولغانىكەن، مانا ئەمدى چۈجە خورازلاردەك بىر - بىرىگە يول بەرمەي ئېلىشقان ئىككى تەرەپ بىرلەشكەندە قۇرۇلغان ئىنقىلابىي كومىتېت ئەزالىرى قاتارىغا كىرىپ، ئۇنىڭ قارمىقىدىكى مۇنۇ مۇھىم بىر ئىشخانىنى ئۈچچە پىرقىرىتىپ، مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى جەريانىدا ئوقۇش پۈتتۈرگەن زىيالىي ياشلارنى تەقسىملەشتىن ئىبارەت شەرەپلىك بىر ۋەزىپىنى ئورۇنداپ ئولتۇرۇپتۇ. ئۇنىڭ بۇرۇنلاردا دائىم ھىجىيىپلا تۇرىدىغان ئاغزى هازىر چىڭ يۇمۇلغان، داۋاملىق كۈلكە ئويناپ تۇرىدىغان كۆزلىرىگە بىر خىل سۇر ئولاشقان، ئەمدىلا يىگىرمە يەتتە ياشقا كىرگىنىگە قارىماي قوشۇمىسىدا بىر تال تۈز سىزىق پەيدا بولۇپ ئىككى قېشى ئوتتۇرىسىدا

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com